

1807-62

Milieu Effect Rapportage

Vleesvarkenshouderij

Aanvrager: *T.A. Schutte*
Brenderweg 2
7451 NV Holten

Locatie: Russendijk ongenummerd, Holten
Gemeente Rijssen-Holten, sectie I, nummer 409 en 410

Datum: November 2008
Opgemaakt door: A.H.T. Hooch Antink

ForFarmers - BOMAP

**Afdeling Bedrijfsontwikkeling,
milieuadvisering & productierechten**

Inhoudsopgave

Samenvatting van het MER	4
1. PROJECTGEGEVENS	9
2. INLEIDING	10
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	11
3.1 PROBLEEMSTELLING.....	11
3.2 DOEL	11
3.3 BESLUITVORMING	11
3.4 EUROPESE REGELGEVING	12
3.4.1 MER-richtlijn.....	12
3.4.2 Habitat, vogelrichtlijn en Natuurbeschermingsgebieden (natura 2000)	12
3.4.3 IPPC.....	12
3.5 LANDELIJKE REGELGEVING	14
3.5.1 Flora- en faunawet	14
3.5.2 Archeologie.....	14
3.5.3 Nota Ruimte.....	15
3.5.4 Wet Ammoniak en veehouderij	15
3.5.5 Directe ammoniakschade.....	16
3.5.6 Wet geurhinder	16
3.6 PROVINCIALE REGELGEVING	17
3.6.1 Streekplan 2000+	17
3.6.2 Begrenzing Ecologische Hoofdstructuur	17
3.6.3 Reconstructie Salland en Twente.....	17
3.7 GEMEENTELIJKE REGELGEVING.....	19
3.7.1 Bestemmingsplan Buitengebied Holten	19
3.8 PROCEDURES MET TIJDSPAD.....	20
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	21
4.1 ALGEMEEN.....	21
4.2 PRODUCTIEPROCES	21
4.3 ALTERNATIEVEN	22
4.3.1 Voorgenomen activiteit.....	22
4.3.2 Chemische luchtwasser.....	23
4.3.3 Meest Milieuvriendelijk Alternatief	23
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	24
5.1 INLEIDING.....	24
5.1.1 Nieuwe ontwikkeling.....	24
5.1.2 Ammoniak.....	25
5.1.3 Levende natuur	25
5.1.4 Verkeer	25
5.1.5 Gehuid.....	26
5.1.6 Bodem en water	26
5.1.7 Wet Luchtkwaliteit	26
5.1.8 Geur.....	27

6.	VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	30
7.	LEEMTEN IN INFORMATIE	33
8.	EVALUATIEPROGRAMMA.....	34

Bijlagen:

1. Kaart met Habitat- en kwetsbare gebieden en geurgevoelige locaties
2. Groen Label Leaflet hok met bolle vloer en water en mestkanaal
3. Groen Label Leaflet chemische luchtwasser (95%)
4. Groen Label Leaflet combi wasser
5. Aagro-Stacks Brenderweg
6. Aagro-Stacks Brenderweg en Russendijk
7. Aangevraagde situatie
8. Individuele geurberekening
9. Kadastrale ondergrond met coördinaten x/y fijnstof berekening
10. Cumulatieve geurhinder
11. Calculatie bedrijfskosten chemische wasser (95%)
12. Calculatie bedrijfskosten combiwasser
13. Chemische Luchtwasser
14. Combi Luchtwasser
15. Archeologische kaart
16. Tekening wet milieubeheer locatie Russendijk

Bijgevoegde Rapporten:

1. Ecogroen Advies: Quickscan natuurtoets nieuwbouw (dd 16 juni 2006)
2. Adviesbureau De Haan: Onderzoek Luchtkwaliteit (H.06.349 dd 1 mei 2007)
3. Adviesbureau De Haan: Akoestisch onderzoek (H.06.349.01 dd 27 maart 2008)
4. Terra Agri: Verkennend Bodemonderzoek (dd 6 februari 2008)
5. Stichting Overijsselslandschap: Landschapsplan (dd 7 februari 2008)

Samenvatting van het MER

Uitgangssituatie

De heer Schutte heeft nu een gemengd agrarisch bedrijf met 62 melkkoeien, 44 stuks vrouwelijk jongvee en 550 vleesvarkens aan de Brenderweg 2 te Holten. Het bedrijf is gelegen binnen de 250 meter-zone van een zeer kwetsbaar gebied (Zuurberg) wat tevens aangewezen is als extensiveringsgebied. Uitbreiding van het bedrijf en met name van de intensieve veehouderij is hierdoor niet meer mogelijk. De ondernemer wil in de toekomst blijven beschikken over een levensvatbaar bedrijf. Aangezien dit niet op de huidige locatie kan, is er gezocht naar een andere locatie om verder te gaan met de varkenshouderij en op de huidige locatie de melkveehouderijtak te continueren.

Gewenste Situatie

De heer Schutte beschikt aan de Russendijk te Holten over een perceel landbouwgrond, gelegen in het Landbouwwontwikkelingsgebied. Op deze locatie wil hij een nieuwe varkenshouderij oprichten voor 3060 vleesvarkens. Op het moment dat deze inrichting gereed is zal de varkenshouderijtak aan de Brenderweg 2 beëindigd worden. Wanneer de varkenshouderijtak is afgestoten ontstaat er weer ruimte voor de grondgebonden veehouderij. Op termijn wil de heer Schutte hier dan doorgroeien naar 120 melkkoeien en 80 stuks jongvee.

Door het creëren van deze nieuwe locatie en geschikt te maken voor het houden van bovengenoemd aantal vleesvarkens is het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk. Hierin worden niet alleen de relevante effecten van het voornemen (voorkeursalternatief) beschreven, maar ook die van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). Deze worden onderling én met de huidige situatie (referentiesituatie) vergeleken. Doel van het MER is om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Referentiesituatie

De projectlocatie is gelegen aan de Russendijk, Holten, gemeente Rijssen-Holten. Dit deel van het buitengebied is in het kader van het Reconstructieplan aangewezen als landbouwwontwikkelingsgebied (LOG) waar nieuw- cq, hervestiging van intensieve veehouderijen gefaciliteerd wordt. In het vigerende bestemmingsplan buitengebied is dit gebied aangemerkt als agrarisch gebied.

De projectlocatie is momenteel in gebruik als agrarische cultuurgrond. Bebouwing en toegangsweg zijn nog niet aanwezig. Van enige emissie van NH₃, geur, fijn stof en geluid is in de referentiesituatie dan ook geen sprake. Door het treffen van emissiebeperkende maatregelen wordt een eventuele toename van de emissie van NH₃, geur, fijn stof en geluid zoveel mogelijk beperkt. Daarnaast wordt door het beëindigen van de intensieve veehouderij op de locatie aan de Brenderweg 1.375 kg NH₃ "ingeleverd", wat met name een enorme depositiewinst betekent op het natuurgebied "de Zuurberg" van ruim 2.600 mol N/ha/jr. Dit ondanks de ingerekende toename van de melkveestapel.

Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief betreft het oprichten en in werking hebben van een varkenshouderij met een omvang van 3.060 vleesvarkensplaatsen. De stal wordt emissiearm uitgevoerd met een Groen Label stalsysteem op hokniveau middels een water- en mestkanaal met een bolle vloer.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Bij het MMA (combi-luchtwasser) wordt hetzelfde aantal vleesvarkens in een vergelijkbare bedrijfsopzet gehouden als bij het voorkeursalternatief. MMA en voorkeursalternatief wijken met name van elkaar af op het gebied van reductie van de emissie van ammoniak, geur en fijn stof. Dit ten voordele van de combi-luchtwasser. Daartegenover zijn de aanschafkosten van een dergelijke wasser veel hoger. Daarmee ook de jaarlijkse vaste kosten en de variabele kosten van onderhoud van deze zeer technische installatie en met name energieverbruik. Ook dient er veel aandacht besteed te worden aan de opslag en het gebruik van de benodigde zuren, de afvoer van het spuiwater. Ten aanzien van het stalklimaat heeft de combi-luchtwasser juist niet de voorkeur, aangezien de concentratie van NH₃ in de stallucht gelijk blijft aan de toepassing van traditionele huisvesting.

Gevolgen voor het milieu en de omgeving

In het MER is beschreven wat de gevolgen van de verschillende alternatieven voor het milieu en de omgeving zijn. Hierbij is aandacht besteed aan emissies van ammoniak, geur, fijn stof en geluid en zijn de effecten op bodem, water, verkeer, landschap archeologie en levende natuur beoordeeld. Door de toepassing van het voorkeursalternatief is het beschreven plan van de ondernemer haalbaar binnen de daarvoor bestemde wettelijke kaders. Het blijkt dat aan de voorwaarden wordt voldaan die hieronder samengevat worden besproken.

Ammoniak

In de referentiesituatie wordt er op de locatie geen ammoniak geproduceerd. Uiteraard is dit bij het voorkeursalternatief en bij het MMA wel het geval. De ammoniakemissie is bij het MMA 1.368 kg NH₃ lager dan bij het voorkeursalternatief.

Aangezien de projectlocatie ruim buiten de 250 meterzone ligt van een zeer kwetsbaar gebied (de Zuurberg), past het voorkeursalternatief ruimschoots binnen de kaders van de Wet Ammoniak en Veehouderij (WAV), aangezien dan geen beperkingen gelden ten aanzien van de NH₃-emissie. Belangrijk om ook in de afweging mee te nemen is het feit dat door de feitelijke verplaatsing van de varkenshouderij aan de Brenderweg, daar ter plekke een afname van 1.375 kg NH₃-emissie plaatsvindt op basis van het huidige huisvestingsysteem. Op deze locatie is richting toekomst wel een uitbreiding van de melkveehouderij voorzien, maar dit plan blijft met 120 melkkoeien en 80 stuks jongvee ruimschoots binnen de wettelijke mogelijkheden van 200 melkkoeien en 140 stuks jongvee. Rekening houdende met het uitbreidingsplan voor de melkveehouderij is er per saldo toch sprake van een afname van de depositie op de Zuurberg van ruim 2.600 mol N/ha/jr tot 1.716 mol N/ha/jr. Hierin bedraagt de individuele bijdrage van de projectlocatie 11,10 mol N/ha/jr.

Hoewel de WAV op de projectlocatie geen beperkingen oplegt ten aanzien van de NH₃-emissie dienen er op basis van de IPPC- richtlijn, Beleidslijn omgevingstoetsing IPPC-richtlijn en Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij, extra emissiebeperkende maatregelen genomen te worden. Door de toepassing van het voorkeursalternatief wordt aan deze aanvullende eisen voldaan.

In het kader van de Natuurbeschermingswet zijn de dichtst bijgelegen Habitatgebieden "de Borkeld" en de "Sallandse Heuvelrug". Deze liggen op een afstand van meer dan 4 kilometer. De bijdrage aan de depositie op deze gebieden is feitelijk te verwaarlozen met een respectievelijke bijdrage aan de kritische depositiewaarde met 0,16 % en 0,14%. Ruimschoots onder de door de minister genoemde significante norm van 1%. Een NB-vergunning is in dit kader dan ook niet nodig.

Tabel: NH3-emissie

	Kg NH³
Traditionele stal	10.710
BBT	4.284
Voorkeursalternatief	3.060
MMA	1.622

Geur

De geur die bij het voorkeursalternatief en het MMA wordt geproduceerd belast de omgeving. Met het verspreidingsmodel V-stacks vergunning is bepaald dat deze belasting voldoet aan de geldende normen en hierom toelaatbaar is. Omdat de combi-luchtwasser, toegepast bij het MMA, de geuremissie verder reduceert dan de toegepaste techniek bij het voorkeursalternatief scoort het MMA beter.

Buiten de projectlocatie, wat op dit moment geen bron is van enige geurbelasting, zijn er momenteel al wel meerdere bedrijven die geur emitteren, gevestigd in de omgeving van de projectlocatie. Met de komst van het bedrijf wordt de directe omgeving uiteraard zwaarder belast. Uit de individuele geurberekening blijkt echter dat de geurbelasting op de direct omwonenden ruim binnen de normen blijft. De geurbelasting op de dichtbijgelegen geurgevoelige objecten varieert van 1,06 tot 9,67 Odours en blijft daarmee ruimschoots binnen de maximale wettelijke norm van 3,0 cq. 14,0 Odour.

De cumulatieve geurbelasting is berekend met het verspreidingsmodel V-stacks gebied. Alle bedrijven met een intensieve tak in een straal van 2000 m rondom de projectlocatie zijn in dit programma ingevoerd. De hoogste achtergrondbelasting is volgens uitgevoerde berekeningen 14 ou E/m³. (zie bijlage 10). Deze achtergrondbelasting is op basis van de door de overheid opgestelde tabel vergelijkbaar met een optredende voorgrondbelasting van 7 ou E/m³. De norm voor de toelaatbare voorgrondbelasting is 14 ou E/m³. Geconcludeerd kan worden dat de plannen van initiatiefnemer geen ontoelaatbare situatie opleveren.

Tabel: geuremissie in Odeur

	Odeur
Traditionele stal	70.380
BBT	54.774
Voorkeursalternatief	54.774
MMA	21.114

Fijn stof

Door de veehouderij en het verkeer van en naar de locatie wordt fijn stof geëmitteerd. Uit het onderzoeksrapport blijkt dat met toepassing van het voorkeursalternatief ruim aan de gestelde normen kan worden voldaan. De jaargemiddelde concentratie fijn stof voldoet op en vanaf de bedrijfsgrens aan de jaargemiddelde grenswaarde voor fijn stof. De jaargemiddelde concentratie bij het MMA is kleiner dan bij het voorkeursalternatief. Tevens voldoet het voorkeursalternatief aan het toegestane aantal overschrijdingsdagen van fijn stof. Ook hier scoort het MMA beter en heeft minder overschrijdingsdagen .

Tabel: fijn stof

	PM 10	
	Jaargemiddelde ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Overschrijdingen 24-uurgem.
Toetsingswaarde	40	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /35x
Voorkeursalternatief	25	19
MMA	22	14

Geluid

Uit het akoestisch onderzoeksrapport blijkt dat het voorkeursalternatief voldoet aan de daarvoor gestelde wettelijke normen als langtijd gemiddeld beoordelingsniveau, het maximaal geluidsniveau en de indirecte hinder. Voor de presentatie van de onderzoeksresultaten wordt verwezen naar het bijgevoegde rapport.

Bodem en water

Bij zowel het voorkeursalternatief als bij het MMA is geen sprake van eutrofiëring, immers alle geproduceerde varkensmest wordt afgevoerd van het bedrijf, een beperkte hoeveelheid blijft op de bij het bedrijf aanwezige landbouwgrond. Bemesting vindt plaats volgens de normen van het mestbeleid 2006.

Lozingen van afvalwater in de bodem en/of oppervlaktewater vinden bij geen van de alternatieven plaats. Onvervuild hemelwater blijft bij het voorkeursalternatief en het MMA in het gebied door de aanleg van een infiltratievoorziening in de vorm van een retentievijver. De hoeveelheid water die uit de bodem wordt onttrokken is bij het MMA groter dan bij het voorkeursalternatief, aangezien er ook forse hoeveelheden water als waswater aangewend worden. Aangezien deze onttrekking plaatsvindt op grote diepte en geleidelijk verloopt, is bij geen van de alternatieven sprake van beïnvloeding van de grondwaterstand met verdroging tot gevolg.

De drijfmestkelders worden mestdicht uitgevoerd, waarmee doorlekken naar de bodem wordt voorkomen.

Verkeer

Met de komst van de varkenshouderij neemt het aantal vrachtverkeersbewegingen toe ten opzichte van de referentiesituatie. Gemiddeld gaat het om circa 6 vrachtwagens per week. Door de beëindiging van de varkenshouderijtak aan de Brenderweg nemen daar het aantal verkeersbewegingen juist af. De voorgenomen uitbreiding aldaar in de melkveehouderij zal geen toename van het aantal verkeersbewegingen met zich meebrengen, aangezien er dan met grotere laadcapaciteit gewerkt zal worden. De locatie is goed bereikbaar en de wegen in de directe omgeving zijn in goede staat.

